

**Hallituksen esitys eduskunnalle laeiksi työttömyys-
etuuksien rahoituksesta annetun lain ja työttömyyskassa-
lain 25 §:n muuttamisesta**

ESITYKSEN PÄÄASIALLINEN SISÄLTÖ

Esityksessä ehdotetaan muutettavaksi työttömyysetuuksien rahoituksesta annettua lakia ja työttömyyskassalakia.

Esityksessä ehdotetaan vahvistettavaksi vuoden 2014 työttömyysvakuutusmaksut.

Palkansaajan työttömyysvakuutusmaksu olisi 0,50 prosenttia palkasta ja työnantajan työttömyysvakuutusmaksu 0,75 prosenttia palkasta palkkasumman 1 990 500 euroon asti ja sen ylittävältä osalta 2,95 prosenttia palkasta.

Yrityksen osaomistajan palkansaajan työttömyysvakuutusmaksu olisi 0,19 prosenttia palkasta ja yrityksen osaomistajasta maksettava työnantajan työttömyysvakuutusmaksu 0,75 prosenttia palkasta.

Valtion liikelaitoksen työttömyysvakuutusmaksu olisi 0,75 prosenttia liikelaitoksen liiketoiminnasta maksamien palkkojen mää-

rästä palkkasumman 1 990 500 euroon asti ja sen ylittävältä osalta 1,95 prosenttia palkasta.

Yliopiston työttömyysvakuutusmaksu olisi 0,75 prosenttia palkasta palkkasumman 1 990 500 euroon asti ja sen ylittävältä osalta 2,35 prosenttia palkasta.

Täysimääräisen omavastuumaksun määrää ehdotetaan korotettavaksi 80 prosentista 90 prosenttiin omavastuumaksun perusteena olevasta etuusmenosta.

Työttömyyskassalaissa ehdotetaan säädettäväksi yrittäjäkassan lomautusajalta maksamien työttömyyspäivärahojen rahoituksesta. Ehdotuksen mukaan valtionosuutta ei maksettaisi yrittäjäkassan lomautusajalta maksamiin päivärahoihin.

Lait ovat tarkoitetut tulemaan voimaan 1 päivänä tammikuuta 2014.

SISÄLLYS

ESITYKSEN PÄÄASIALLINEN SISÄLTÖ	1
SISÄLLYS	2
YLEISPERUSTELUT	3
1 NYKYTILA	3
1.1 Työttömyysturvan rahoitus.....	3
1.2 Suhdannepuskuri	3
1.3 Työttömyysvakuutusmaksut.....	3
1.4 Työttömyysvakuutusmaksujen perintä	4
1.5 Omavastuumaksu.....	4
2 ESITYKSEN TAVOITTEET JA KESKEISET EHDOTUKSET	5
3 ESITYKSEN VAIKUTUKSET	6
4 ASIAN VALMISTELU	6
YKSITYISKOHTAISET PERUSTELUT	7
1 LAKIEHDOTUSTEN PERUSTELUT	7
1.1 Laki työttömyysetuuksien rahoittamisesta	7
1.2 Työttömyyskassalaki	9
2 VOIMAANTULO	9
LAKIEHDOTUKSET	10
1. Laki työttömyysetuuksien rahoituksesta annetun lain muuttamisesta	10
2. Laki työttömyyskassalain 25 §:n muuttamisesta	13
LIITE	14
RINNAKKAISTEKSTIT	14
1. Laki työttömyysetuuksien rahoituksesta annetun lain muuttamisesta	14
2. Laki työttömyyskassalain 25 §:n muuttamisesta	20

YLEISPERUSTELUT

1 Nykytila

1.1 Työttömyysturvan rahoitus

Työttömyysetuuksien rahoituksesta annetun lain (555/1998), jäljempänä rahoituslaki, mukaan työttömyysturvan rahoituksesta vastaavat valtio, työnantajat ja palkansaajat pakollisilla työttömyysvakuutusmaksuilla sekä työttömyyskassat jäsenmaksuilla. Palkansaajien ja työnantajien työttömyysvakuutusmaksut tilitetään työttömyysvakuutusrahastoon, joka vastaa työttömyysvakuutusmaksuilla rahoitettavista osuuksista ja etuuksista. Työttömyyskassojen maksamista ansiosidonnaisista etuuksista — työttömyyspäivärahoista ja vuorottelukorvausten menoista valtio kustantaa peruspäivärahaa vastaavan osuuden. Valtio ei osallistu lomautusajalta, sääesteen ajalta eikä lisäpäiviltä maksettujen etuuksien rahoitukseen. Pääsäännöstä poiketen valtio on poikkeuksellisesti osallistunut lomautusajalta maksettujen etuuksien rahoitukseen peruspäivärahaa vastaavalla osuudella vuosina 2010, 2012 ja 2013. Työttömyyskassan osuus kustakin ansioon suhteutetusta päivärahasta on 5,5 prosenttia. Työttömyysvakuutusrahasto vastaa ansiosidonnaisen työttömyysturvan rahoituksesta siltä osin kuin valtio ja yksittäiset työttömyyskassat eivät ole siitä vastuussa. Korotetun ansio-osan ja muutosturvan ansio-osan työttömyysvakuutusrahasto rahoittaa kokonaan. Työttömyysvakuutusrahasto maksaa työttömyyskassoille työttömyyskassalain (603/1984) 26 §:n mukaista hallintokuluosuutta ja työttömyyskassalain 19 a §:n mukaista jäsenmaksujen tasausta.

Työttömyysvakuutusrahasto vastaa myös työntekijän eläkelain (395/2006) 182 §:ssä tarkoitetun vakuutusmaksun suorittamisesta Eläketurvakeskukselle ja valtion eläkelain (1295/2006) 133 §:ssä tarkoitetun maksun suorittamisesta valtion eläkerahastolle työttömyys- ja koulutusajalta sekä palkkaturvain (866/1998) 31 §:n ja merimiesten palkkaturvain (1108/2000) 29 §:n mukaisen määrän suorittamisesta. Lisäksi työttömyysvakuutusrahasto rahoittaa aikuiskoulutustues-

ta annetussa laissa (1276/2000) tarkoitetun aikuiskoulutustuen ansio-osan ja hallintokulut, Koulutusrahastosta annetussa laissa (1306/2002) tarkoitetut hallintokulut ja ammattitutkintostipendit muiden kuin valtioon virka- tai työsuhteessa olevien henkilöiden osalta. Rahoituslain 23 §:n mukaan työttömyysvakuutusrahasto tilittää Kansaneläkelaitokselle palkansaajan työttömyysvakuutusmaksun kertymästä työttömyysturvan peruspäivärahan rahoitukseen määrän, joka keskimäärin vastaa työttömyyskassoihin kuulumattomien palkansaajien osuutta työttömyysvakuutusmaksuista kertyvää määrää.

1.2 Suhdannepuskuri

Työttömyysvakuutusrahaston maksuvalmiuden turvaamiseksi ja ennakoitavissa olevista kansantalouden suhdannevaihteluista johtuvien työttömyysvakuutusmaksujen muutosten tasaamiseksi rahastossa on suhdannepuskuri. Sen varojen tai velkojen enimmäismäärää koskeva ennuste työttömyysvakuutusmaksuja määrättäessä voi olla enintään 5,0 prosenttiyksikön työttömyysastetta vastaavien menojen suuruinen. Työttömyysvakuutusmaksut voidaan tasaisen maksukehityksen turvaamiseksi kerran kolmen vuoden aikana määrätä siten, että puskurin varojen enimmäismäärä ennusteen mukaan ylittyy.

Suhdannepuskurissa arvioidaan olevan vuoden lopussa 631 miljoonaa euroa. Puskurin enimmäiskooksi arvioidaan 1 307 miljoonaa euroa vuonna 2014.

1.3 Työttömyysvakuutusmaksut

Työttömyysvakuutusrahaston menot rahoitetaan työttömyysvakuutusmaksuilla sekä niistä saatavilla sijoitustoiminnan tuotoilla ja tarvittaessa lainanotolla. Rahoituslain 2 §:n mukaan työnantajan on suoritettava työnantajan työttömyysvakuutusmaksu ja työntekijän palkansaajan työttömyysvakuutusmaksu, jotka maksut on määrättävä siten, että rahasto voi suoriutua sen vastattavana olevien työt-

tömyysetuuksien rahoituksesta ja muista la-
kisääteisistä menoistaan.

Rahoituslain 12 §:n 1 momentin mukaan työnantaja, joka tapaturmavakuutuslain (608/1948) mukaan on velvollinen vakuuttamaan työntekijänsä, on velvollinen maksamaan työnantajan työttömyysvakuutusmaksun. Maksuvelvollisuus on myös soveltuvin osin valtion liikelaitoksella. Rahoituslain 15 §:ssä säädetään palkansaajan vakuutusmaksuvelvollisuudesta. Sen mukaan työntekijä tai virkasuhteessa tai muussa palvelusuhteessa olevat henkilöt, joita koskee työnantajan järjestämä pakollinen tai valtion virkamiesten tapaturmakorvauksesta annetun lain (449/1990) nojalla määräytyvä tapaturmavakuutuslaisissa tarkoitettu tapaturmasuoja, ovat velvolliset suorittamaan palkansaajan työttömyysvakuutusmaksun.

Rahoituslain 18 §:n 1 momentin mukaan palkansaajan työttömyysvakuutusmaksu vuonna 2013 on 0,60 prosenttia palkasta. Lain mukaan työnantajan työttömyysvakuutusmaksu on porrastettu työnantajan maksaman palkkasumman mukaan siten, että vuonna 2013 se on 0,80 prosenttia palkasta palkkasumman 1 990 500 euroon asti ja sen ylitävältä osalta 3,20 prosenttia palkasta. Työnantajien ja palkansaajien osuus etuuksien rahoituksesta on laissa määritelty siten, että työttömyysvakuutusmaksujen muutokset jakautuvat tasan työnantajan keskimääräisen työttömyysvakuutusmaksun ja palkansaajan työttömyysvakuutusmaksun kesken.

Rahoituslain 18 §:n 5 momentin mukaan työnantajan työttömyysvakuutusmaksu porrastetaan siten, että siihen osaan palkkasummasta, joka ei ylitä 1 990 500 euroa, kohdistuva maksu on neljäsosa ilmaistuna täysinä prosenttiyksikön sadasosina lähimpään viiteen sadasosaan pyöristettynä siihen palkkasumman osaan kohdistuvasta maksusta, joka ylittää 1 990 500 euroa. Palkansaajan työttömyysvakuutusmaksu on kuitenkin aina vähintään 0,10 prosenttia palkasta. Valtion liikelaitoksen työttömyysvakuutusmaksu on vuonna 2013 0,80 prosenttia palkasta palkkasumman 1 990 500 euroon asti ja sen ylitävältä osalta 2,05 prosenttia.

Yrityksen osaomistajan palkansaajan työttömyysvakuutusmaksu vuonna 2013 0,20 prosenttia palkasta ja yrityksen osaomistajas-

ta maksettava työnantajan työttömyysvakuutusmaksu on 0,80 prosenttia palkasta.

Yliopistoille on vuoden 2012 alusta voimaan tulleella lainmuutoksella (1332/2011) säädetty oma työttömyysvakuutusmaksunsa. Sitä koskevan hallituksen esityksen eduskunnalle laiksi työttömyysetuuksien rahoituksesta annetun lain 18 §:n muuttamisesta (HE 87/2011 vp) mukaan yliopiston työttömyysvakuutusmaksua on esitetty yleistä työttömyysvakuutusmaksua alhaisemmaksi, koska yliopistolain voimaannpanosta annetun lain (559/2009) 11 §:n mukaan ennen vuotta 1980 syntyneet työntekijät jäävät valtion eläketurvan piiriin eikä heidän osaltaan työnantajan työttömyysvakuutusmaksua käytetä työttömyysajalta kertyvän eläkkeen rahoitukseen. Yliopiston työttömyysvakuutusmaksu on vuonna 2013 0,80 prosenttia palkasta palkkasumman 1 990 500 euroon asti ja sen ylitävältä osalta 2,35 prosenttia palkasta.

Rahoituslain 18 §:n 6 momentin mukaan työnantajan työttömyysvakuutusmaksun ja palkansaajan työttömyysvakuutusmaksun maksuprosentit vahvistetaan kalenterivuodeksi kerrallaan. Työttömyysvakuutusrahaston tulee tehdä seuraavan vuoden maksuja koskeva esitys sosiaali- ja terveysministeriölle elokuun loppuun mennessä.

1.4 Työttömyysvakuutusmaksujen perintä

Työttömyysvakuutusmaksujen perintä siirrettiin tapaturmavakuutuslaitoksilta ja Valtiokonttorilta työttömyysvakuutusrahastolle vuoden 2013 alusta. Tässä yhteydessä työttömyysetuuksien rahoituksesta annettuun lakiin otettiin työttömyysvakuutusmaksujen perintää koskevat säännökset.

1.5 Omavastuumaksu

Työttömyysturvan omavastuumaksun on voi olla velvollinen maksamaan työnantaja, joka on tapaturmavakuutuslain mukaan velvollinen vakuuttamaan työntekijänsä, sekä valtion tilivirasto ja liikelaitos, jonka irtisanomisvuotta edeltäneen vuoden työttömyysvakuutusmaksun perusteena ollut palk-

kasumma tai sitä vastaava valtion tiliviraston tai liikelaitoksen palkkasumma on vähintään 1 990 500 miljoonaa euroa (vuonna 2013).

Maksuvelvollisuus syntyy, jos työsuhteen irtisanomisesta johtuva työttömyys jatkuu niin, että henkilölle syntyy oikeus työttömyysturvalain (1290/2002) mukaisiin lisäpäiviin tai jos vuonna 1950 tai sen jälkeen syntyneellä henkilöllä työsuhteen irtisanomisesta johtuva 60 vuoden iän täyttämisen jälkeen alkanut oikeus työttömyyspäivärahaan jatkuu hänen täytettyään 63 vuotta tai hän on alkanut saada vanhuuseläkettä 62 vuotta täytettyään ja työttömyyspäiväraha on jatkunut vanhuuseläkkeelle siirtymiseen saakka.

Työnantaja ei ole velvollinen maksamaan omavastuumaksua, jos työsuhde on päättynyt ennen kuin henkilö on täyttänyt 56 vuotta, työsuhde on kestänyt alle kolme vuotta, työsuhde on irtisanottu työsopimuslain (55/2001) 7 luvun 2 §:n perusteella tai purettu työsopimuslain 8 luvun 1 §:n perusteella työntekijästä johtuvasta muusta kuin terveydellisestä syystä, työntekijä on työsuhteen päättämisen jälkeen täyttänyt uudelleen työttömyysturvalain mukaisen työssäoloehdon muun kuin alun perin irtisanoneen työnantajan palveluksessa tai työntekijä on omasta aloitteestaan ja ilman työnantajan myötävaikutusta irtisanoutunut.

Omavastuumaksun perusteena on se etuusmeno vastaava määrä, joka irtisanotulle työntekijälle tulisi ansiopäivärahan suuruusena maksettavaksi siitä lukien, kun hänen oikeutensa lisäpäiviin alkaa, siihen saakka, kunnes hän täyttää 63 vuotta, kuitenkin vähintään yhden vuoden etuusmenoa vastaava määrä.

Jos päivärahaoikeus on alkanut 60 vuoden iän täyttämisen jälkeen, omavastuumaksun perusteena on se ansiopäivärahan suuruista etuusmenoa vastaava määrä, jolta ajalta irtisanotulle työntekijälle on maksettu työttömyysetuutta työsuhteen päättymisestä siihen saakka, kunnes hän täyttää 63 vuotta.

Täysimääräinen omavastuumaksu on 80 prosenttia omavastuumaksu perusteena olevasta etuusmenosta. Täysimääräinen omavastuumaksu peritään, jos yrityksen palkkasumma on vähintään 3 1 848 000 euroa. Jos palkkasumma on tätä pienempi, omavastuumaksu alenee lineaarisesti siten, että omavas-

tuumaksua ei peritä, jos palkkasumma on enintään 1 990 500 euroa.

Omavastuumaksu peritään lisäpäiväoikeuden alkaessa tai irtisanotun työntekijän täytettyä 63 vuotta.

Työttömyysvakuutusrahasto voi jättää omavastuumaksun perimättä, jos määrä on vähäinen.

2 Esityksen tavoitteet ja keskeiset ehdotukset

Esityksessä ehdotetaan vahvistettavaksi vuoden 2014 työttömyysvakuutusmaksujen määrät. Palkansaajan ja työnantajan työttömyysvakuutusmaksuja ehdotetaan alennettaviksi 0,1 prosenttiyksiköllä. Alennuksen tarkoituksena on vähentää heikossa taloudellisessa tilanteessa työnantajien työvoimakustannuksia ja parantaa palkansaajien ostovoimaa. Vastaava suhteellinen alennus ehdotetaan tehtäväksi myös yrityksen osaomistajien ja valtion liikelaitosten työttömyysvakuutusmaksujen määriin. Yliopistojen työttömyysvakuutusmaksun ylempi maksu ehdotetaan pidettäväksi ennallaan. Yliopistojen työttömyysvakuutusmaksu olisi 0,75 prosenttia palkasta palkkasumman 1 990 500 euroon asti ja sen ylittävältä osalta 2,35 prosenttia palkasta.

Esityksessä ehdotetaan muutettavaksi palkkasummarajan määräytymistä koskeva säännös. Palkkasumma raja tarkistettaisiin aina edellisen vuoden palkkakertoimella, jolloin työttömyysvakuutusmaksuja koskevaa esitystä annettaessa tiedettäisiin seuraavan vuoden palkkasummaraja. Palkkakerroin vahvistetaan sosiaali- ja terveysministeriön asetuksella työntekijän eläkelain (395/2006) 100 § nojalla kunkin vuoden marraskuun 1 päivään mennessä, kun syyskuun vuosineljänneksen pistelukujen muutokset ovat käytettävissä. Tästä syystä esityksessä ehdotettu palkkasummaraja on tullut tarkennettavaksi esityksen eduskuntakäsittelyn aikana. Ehdotettu muutos nopeuttaa ja yksinkertaistaa työttömyysvakuutusmaksujen vahvistusmenettelyä.

Täysimääräisen omavastuumaksun määrää ehdotetaan korotettavaksi 80 prosentista 90 prosenttiin omavastuumaksun perusteena olevasta etuusmenosta. Ehdotus on osa työ-

markkinajärjestöjen sopimaa Työurasopimusta ja sillä pyritään osaltaan edistämään ikääntyneiden työllisyyttä.

Työttömyyskassalaissa ehdotetaan säädettäväksi yrittäjäkassan lomautusajalta maksamien työttömyyspäivärahojen rahoituksesta. Ehdotuksen mukaan valtionosuutta ei maksettaisi yrittäjäkassan lomautusajalta maksamiin päivärahoihin. Vuosina 2012—2013 valtio poikkeuksellisesti osallistui lomautusajalta maksettujen ansiopäivärahojen rahoitukseen. Tänä aikana lainsäädäntöä muutettiin siten, että myös yrittäjäkassan jäsen voi saada lomautuksen ajalta työttömyyspäivärahaa. Ehdotettu muutos on yhdenmukainen palkansaajia koskevan sääntelyn kanssa.

3 Esityksen vaikutukset

Työttömyysvakuutusrahaston arvion mukaan, joka on tehty valtiovarainministeriön talousennusteilla, työttömyysvakuutusrahaston alijäämän arvioidaan olevan 250 miljoonaa euroa vuonna 2014. Tänä vuonna tuloksen arvioidaan olevan noin 50 miljoonaa euroa ylijäämäinen. Alijäämän määrään vaikuttaa se, ettei valtio osallistu enää vuonna 2014 lomautusajalta maksettavien työttömyyspäivärahojen rahoitukseen. Kun suhdannepuskurin arvioidaan olevan vuoden 2013 lopussa 631 miljoonaa euroa, alenee puskuri ensi vuonna 379 miljoonaan euroon.

Työnantajan maksuja arvioidaan kertyvän 1 575 miljoonaa euroa ja palkansaajan maksuja noin 380 miljoonaa euroa. Maksun alentaminen vähentää työnantajamaksuja noin 75 miljoonalla eurolla ja vastaavasti työntekijöiden bruttoansiot nousevat vastaavasti noin 77

miljoonalla eurolla. Työttömyysvakuutusmaksu on verotuksessa vähennettävä meno. Vähennyksen pieneneminen lisää valtion ja kuntien verotuloja.

Palkansaajamaksun tuotosta tilitetään vuonna 2014 13,3 % Kansaneläkelaitokselle peruspäivärahojen rahoitukseen, joka vastaa kassaan kuulumattomien osuutta palkansaajamaksun tuotosta. Ehdotetulla maksulla peruspäivärahojen rahoitukseen tilitetään vuonna 2014 arviolta 52 miljoonaa euroa, joka vähentää valtionosuutta peruspäivärahaan täysimääräisesti.

4 Asian valmistelu

Rahoituslain 18 §:n 6 momentin mukaan työttömyysvakuutusrahaston tulee tehdä seuraavan vuoden maksuja koskeva esitys sosiaali- ja terveystieteiden ministeriölle elokuun loppuun mennessä.

Esityksessä ehdotetut työttömyysvakuutusmaksut ovat työttömyysvakuutusrahaston esityksen mukaiset. Lisäksi työmarkkinajärjestöt ovat Työllisyys- ja kasvusopimuksessa 30.8.2013 sopineet, että vuodelle 2014 työttömyysvakuutusmaksuja alennetaan työttömyysvakuutusrahaston esityksen mukaisesti. Valtion liikelaitosten ja yliopistojen työttömyysvakuutusmaksut on valmisteltu sosiaali- ja terveystieteiden ministeriössä.

Esitys on valmisteltu sosiaali- ja terveystieteiden ministeriössä yhdessä keskeisten työmarkkinajärjestöjen kanssa. Esityksestä pyydettiin lausunnot valtiovarainministeriöltä, opetus- ja kulttuuriministeriöltä, Helsingin Yliopistolta, Suomen Yrittäjät ry:ltä ja työttömyysvakuutusrahastolta.

YKSITYISKOHTAISET PERUSTELUT

1 Lakiehdotusten perustelut

1.1 Laki työttömyysetuuksien rahoittamisesta

18 §. Työttömyysvakuutusmaksujen määrä. Pykälän 1 momentissa ehdotetaan säädettäväksi vuoden 2014 työttömyysvakuutusmaksusta ja vuonna 2014 sovellettavista palkkasummarajoista. Laissa olevia palkkasummarajoja on vuosittain tarkistettu palkkakerrotoimella. Koska palkkakerroin on vahvistettu vasta lokakuun lopussa, maksujen lopullinen vahvistaminen on lykkääntynyt hyvin myöhäiseksi. Tieto työttömyysvakuutusmaksun tarkasta määrästä on tärkeä maksuja maksavien työnantajien lisäksi eri etuuksien maksajille ja verottajalle. Palkkasummarajojen tarkistamiskäytäntöä ehdotetaan muutettavaksi siten, että laissa olevat palkkasumat muutetaan vastaamaan edellisen vuoden palkkakerrointa. Vahvistettaessa vuoden 2015 maksuja palkkasummarajaa korotettaisiin vuonna 2014 sovellettavalla palkkakerrotoimella.

Palkansaajan ja työnantajan työttömyysvakuutusmaksuja ehdotetaan alennettaviksi. Esitys merkitsee palkansaajan työttömyysvakuutusmaksun alenemista 0,6 prosentista 0,5 prosenttiin ja työnantajan keskimääräisen työttömyysvakuutusmaksun alenemista vastaavasti 2,32 prosentista 2,20 prosenttiin. Työnantajan työttömyysvakuutusmaksu olisi 0,75 prosenttia palkkasumman 1 990 500 euroon asti ja sen ylittävältä osalta 2,95 prosenttia. Ehdotetulla työttömyysvakuutusmaksulla työttömyysvakuutusrahasto arvioi vuoden 2014 tuloksen olevan noin 252 miljoonaa euroa alijäämäisen. Rahaston suhdannepuskurissa olisi siten 2014 lopussa varoja noin 380 miljoonaa euroa. Suhdannepuskurin enimmäiskoko olisi noin 1,3 miljardia euroa.

Pykälän 2 momentissa ehdotetaan säädettäväksi yrityksen osaomistajan palkansaajamaksusta ja yrityksen osaomistajasta maksettavasta työnantajan työttömyysvakuutusmak-

susta. Lain 14 ja 16 §:n mukaan osaomistajien työttömyysvakuutusmaksut on määrättävä siten, että ne vastaavat niiden etuuksien rahoitusta, joihin osaomistajat ovat oikeutettuja. Osaomistajien työttömyysvakuutusmaksuja määrättäessä ei siten oteta huomioon sitä rahoitusosuutta, joka työttömyysvakuutusrahasto maksaa työttömyyskassoille etuuksien rahoitukseen, eikä myöskään eläkkeiden rahoitukseen valtiokonttorille maksettavaa määrää. Yrityksen osaomistajan palkansaajan työttömyysvakuutusmaksuksi vuonna 2014 ehdotetaan 0,19 prosenttia palkasta ja yrityksen osaomistajasta maksettavaksi työnantajan työttömyysvakuutusmaksuksi 0,75 prosenttia palkasta.

Pykälän 3 momentissa ehdotetaan säädettäväksi valtion liikelaitosten työttömyysvakuutusmaksusta. Voimassaolevan lain 12 §:n 2 momentissa säädetään, että velvollisuus työttömyysvakuutusmaksun maksamiseen on myös valtion liikelaitoksella, johon sovelletaan valtion liikelaitoksista annettua lakia (1062/2010). Maksun määrässä otetaan huomioon työttömyysvakuutusrahaston työttömyyskassoille ja Koulutusrahastolle maksamat rahoitusosuudet sekä työttömyysvakuutusrahaston hallintokulut. Valtion liikelaitoksen työttömyysvakuutusmaksuksi vuonna 2014 ehdotetaan 0,75 prosenttia palkasta palkkasumman 1 990 500 euroon asti ja sen ylittävältä osalta 1,95 prosenttia palkasta.

Pykälän 4 momentissa ehdotetaan säädettäväksi yliopistojen työttömyysvakuutusmaksusta. Yliopistolain voimaantulon jälkeen (559/2009) 11 §:n mukaan ennen vuotta 1980 syntyneet työntekijät jäävät valtion eläketurvan piiriin. Heidän osaltaan työnantajan työttömyysvakuutusmaksua ei käytetä työttömyysajalta kertyvän eläkkeen rahoitukseen. Tästä syystä vakuutusperiaatteen mukaisesti yliopistojen maksua esitetään yleistä työttömyysvakuutusmaksua alhaisemmaksi. Yliopistojen työttömyysvakuutusmaksu olisi vuonna 2014 0,75 prosenttia palkasta palk-

kasumman 1 990 500 euroon asti ja sen ylittäväältä osalta 2,35 prosenttia palkasta.

21 a §. Ennakon määrääminen ja muuttaminen. Pykälän 1 momenttia ehdotetaan muutettavaksi siten, että ennako voitaisiin määrätä myös ennen vakuutusvuoden alkua eikä vain vakuutusvuoden aikana. Pääsääntöisesti työttömyysvakuutusmaksujen ennakot määrätään työnantajille ennen vakuutusvuoden alkamista. Työnantajat saavat seuraavan vuoden ennakkoa koskevan päätöksen ja maksulomakkeet marras-joulukuussa heti seuraavan vuoden maksuprosenttien vahvistumisen jälkeen.

21 d §. Työttömyysvakuutusmaksun määrääminen arvioimalla. Pykälän 1 momenttia ehdotetaan muutettavaksi siten, että työttömyysvakuutusrahasto voisi määrätä arvioimalla myös palkansaajan työttömyysvakuutusmaksun, jos työnantaja ei ole ilmoittanut palkkasummaa tai jos työnantaja on ilmoittanut sen liian pienenä. Voimassaolevan lain mukaan vain työnantajan vakuutusmaksu voidaan määrätä arvioimalla, vaikka molemmat maksut perustuvat samaan palkkasummaan ja vaikka työnantaja vastaa myös palkansaajan työttömyysvakuutusmaksun maksamisesta työttömyysvakuutusrahastolle.

21 e §. Tasausmaksun ja ennakonpalautuksen korko. Pykälän 3 momenttiin ehdotetaan tehtäväksi tekninen muutos poistamalla siitä termi maksunkorotus. Lakiesitystä muutettiin eduskuntakäsittelyn aikana siten, että laista jätettiin pois säännökset työttömyysvakuutusmaksun korottamisesta. Pykälän 3 momenttiin jäi kuitenkin maininta maksunkorotuksesta.

22 h §. Työttömyysvakuutusrahaston oikeus tietojen oma-aloitteiseen luovuttamiseen. Pykälä ehdotetaan kumottavaksi, koska sama asia on säädetty lain 22 b §:ssä.

22 j §. Maksujen ulosottokelpoisuus. Pykälää ehdotetaan muutettavaksi siten, että työttömyysvakuutusmaksun lisäksi myös työttömyysvakuutusmaksun viivästyskorko olisi suoraan ulosottokelpoinen. Samalla poistettaisiin pykälästä maininta työttömyysvakuutusmaksun korotuksessa.

24 §. Maksuvelvollisuus. Pykälän 1 momentin johtolauseessa mainittu palkkasummaraja muutettaisiin vastaamaan vuonna 2013 sovellettavaa palkkakerrointa. Käytän-

nön soveltamisen kannalta on tarkoituksenmukaista, että omavastuumaksun määräämisessä ja työttömyysvakuutusmaksun määräytymisessä käytetään samaan palkkasummarajaan.

Pykälän 1 momentin 1 kohtaa ehdotetaan laajennettavaksi siten, että omavastuumaksu perittäisiin myös tilanteissa, joissa lisäpäivien maksaminen johtuu lomautuksesta. Jos työnantaja ei irtisano työntekijää eikä työntekijä itse irtisanoudu lomautuksen kestänyt 200 päivää, työnantajalle ei voida määrätä omavastuumaksua. Asiallisesti on aivan sama irtisanooko työnantaja työntekijän vai lomauttaa hänet niin pitkäksi aikaa, että työntekijälle syntyy oikeus työttömyyspäivärahan lisäpäiviin. Ei ole siten perusteltua, että työnantaja jättämällä irtisanomatta työntekijän säästyisi omavastuumaksulta. Pykälän 1 momentin 1 kohdan lakiviittaus ehdotetaan muutettavaksi työttömyysturvakiin tehtävän muutoksen vuoksi.

Pykälän 1 momentin 2 kohdasta ehdotetaan poistettavaksi maininta vuonna 1950 tai sen jälkeen syntyneestä. Tällä säännöksellä on rajattu pois omavastuumaksun piiristä ne työntekijät, jotka ovat olleet työttömyyseläkejärjestelmän ja siihen liittyvän työnantajan omavastuun piirissä. Ennen vuotta 1950 syntynyt ei voi tulla enää omavastuumaksua koskevien säännösten piiriin, joten maininta syntymäajasta on tarpeeton.

24 a §. Omavastuumaksun määrä. Pykälän 1 momenttiin ehdotetaan lisättäväksi lomautusta koskeva maininta. Tämä vastaa 24 §:n 1 momentin 1 kohtaan ehdotettua muutosta.

Pykälän 2 momentti vastaa voimassa olevaa lakia.

Pykälän 3 momentissa säädetty omavastuumaksun enimmäismäärä ehdotetaan korotettavaksi 80 prosentista 90 prosenttiin pykälän 1 ja 2 momentissa tarkoitettua etuusmenosta. Omavastuumaksun korotuksella pyritään työurien pidentämiseen. Palkkasummarajat ehdotetaan muutettaviksi vastaamaan vuonna 2013 sovellettavaa palkkakerrointa.

24 b §. Omavastuumaksun periminen ja palauttaminen. Pykälän 3 momenttia ehdotetaan muutettavaksi siten, että työttömyysvakuutusrahasto voisi jättää omavastuumaksun osittain perimättä, jos työnantajan taloudellinen tilanne on omavastuumaksun perusteena

olevien irtisanomisten jälkeen merkittävästi heikentynyt ja omavastuumaksujen täysimääräisen periminen vaarantaisi työnantajan toiminnan jatkumisen. Säännös on tarkoitettu sovellettavaksi vain poikkeuksellisissa tilanteissa, joissa yrityksen toiminta ja liikevaihto on jatkanut alenemistaan irtisanomisten jälkeen ja muuttuneessa tilanteessa perittävä omavastuumaksu on huomattavan suuri verrattuna yrityksen maksukykyyn.

Kun yrityksen irtisanovat työntekijöitään tuotannollisilla ja taloudellisilla syillä, on lähtökohtaisesti selvää, että näiden yritysten talous huono ja tuotteiden kysyntä on heikkoa. Omavastuumaksun kohtuullistaminen voisikin tulla kysymykseen vain sellaisissa tapauksissa, joissa yrityksen talouden ja toiminnan heikentyminen on pitkäaikaista, voimakasta ja jatkuvaa omavastuumaksuun johtaneiden työsuhteiden irtisanomisten jälkeen. Tällaisen kehityksen seurauksena yrityksen toiminta voi heikentyä niin olennaisesti, että omavastuumaksut voivat olla kohtuuttoman suuret verrattuna yrityksen maksukykyyn ja siten vaarantaa yrityksen toiminnan jatkumisen.

Työttömyysvakuutusrahasto kuulee työnantajaa aina ennen omavastuumaksun määrittämistä. Tässä yhteydessä työnantajan on mahdollista pyytää maksun kohtuullistamista ja esittää siihen liittyvää selvitystä.

24 g §. Muutoksenhaku. Pykälän 3 momenttiin ehdotetaan lisättäväksi viittaus työttömyysturvalain 12 luvun 6 §:ään. Voimassa olevassa laissa ei ole säännöstä työttömyysturvan muutoksenhakulautakunnan antamien päätösten tiedoksiannosta. Tämän vuoksi lautakunnan päätökset omavastuuasioissa pitäisi antaa todisteellisesti tiedoksi, kun muut lautakunnan päätökset voidaan antaa tiedoksi tavallisella kirjeellä.

26 c §. Palkkasummien tarkistaminen palkkakertoimella. Pykälä ehdotetaan kumottavaksi, koska laissa olevat palkkasummarajat

korotetaan vuosittain lailla käyttämällä edellisen vuoden palkkakerrointa.

1.2 Työttömyyskassalaki

25 §. Yrittäjäkassan maksamien etuuskien rahoitus. Pykälän 1 momentissa ehdotetaan säädettäväksi, ettei yrittäjäkassalle maksettaisi valtionosuutta lomautusajalta ja työnteon keskeytysajalta työttömyysturvalain 2 luvun 7 §:n 5 ja 6 kohdan nojalla maksettuihin ansiopäivärahoihin. Myöskään palkansaajakassoille ei makseta vastaavissa tilanteissa valtionosuutta.

Ehdotettu lainmuutos johtuu vuoden 2013 alusta voimaantulleesta työttömyysturvalain muutoksesta. Lakia muutettiin siten, että työttömyysturvalaissa yrittäjäksi määritelty yrittäjän perheenjäsen voi työttömyysturvalain 2 luvun 7 §:ssä tarkemmin säädetyin edellytyksin saada työttömyysetuutta lomautusajalta ja ajalta, jona hän on estynyt tekemästä työtään työpaikkaa kohdanneen tulipalon, poikkeuksellisen luonnontapahtuman tai muun sen kaltaisen hänestä tai työnantajasta riippumattoman syyn vuoksi. Aiemmin tämä ei ollut mahdollista.

Mainitun työttömyysturvalain muutoksen yhteydessä rahoitusta koskevia säännöksiä ei muutettu, koska valtio osallistuu vuonna 2013 väliaikaisen lain nojalla lomautusajalta maksettavien ansiopäivärahojen rahoitukseen. Väliaikaisen lain voimassaolo päättyy vuoden 2013 lopussa.

2 Voimaantulo

Lait ehdotetaan tulemaan voimaan 1 päivänä tammikuuta 2014.

Edellä esitetyn perusteella annetaan eduskunnan hyväksyttäväksi seuraavat lakiehdotukset:

1.

Laki**työttömyysetuuksien rahoituksesta annetun lain muuttamisesta**

Eduskunnan päätöksen mukaisesti

kumotaan työttömyysetuuksien rahoituksesta annetun lain (555/1998) 22 h ja 26 c §, sellaisina kuin ne ovat, 22 h § laissa 278/2009 ja 26 c § laissa 1026/2010, sekä

muutetaan 18 §:n 1—4 momentti, 21 a §:n 1 momentti, 21 d §:n 1 momentti, 21 e §:n 3 momentti, 21 j §, 24 §:n 1 momentti, 24 a §, 24 b §:n 3 momentti ja 24 g §:n 3 momentti,

sellaisina kuin ne ovat, 18 §:n 1—4 momentti laissa 626/2012, 21 a §:n 1 momentti, 21 d §:n 1 momentti, 21 e §:n 3 momentti, 21 j § ja 24 g §:n 3 momentti laissa 542/2012, 24 §:n 1 momentti laissa 1026/2010, 24 a § laissa 1352/2007 ja 24 b §:n 3 momentti laissa 1301/2002, seuraavasti:

18 §

Työttömyysvakuutusmaksujen määrä

Palkansaajan työttömyysvakuutusmaksu vuonna 2014 on 0,50 prosenttia palkasta. Työnantajan työttömyysvakuutusmaksu on porrastettu työnantajan maksaman palkkasumman mukaan siten, että vuonna 2014 se on 0,75 prosenttia palkasta palkkasumman 1 990 500 euroon asti ja sen ylittävältä osalta 2,95 prosenttia palkasta.

Yrityksen osaomistajan palkansaajan työttömyysvakuutusmaksu vuonna 2014 on 0,19 prosenttia palkasta ja yrityksen osaomistajasta maksettava työnantajan työttömyysvakuutusmaksu on 0,75 prosenttia palkasta.

Valtion liikelaitoksen työttömyysvakuutusmaksu vuonna 2014 on 0,75 prosenttia liikelaitoksen liiketoiminnasta maksamien palkkojen yhteismäärästä palkkasumman 1 990 500 euroon asti ja sen ylittävältä osalta 1,95 prosenttia palkasta.

Yliopistolain (558/2009) 1 §:ssä tarkoitetun yliopiston työttömyysvakuutusmaksu vuonna 2014 on 0,75 prosenttia palkasta palkkasumman 1 990 500 euroon asti ja sen ylittävältä osalta 2,35 prosenttia palkasta.

21 a §

Ennakon määrääminen ja muuttaminen

Työttömyysvakuutusrahastolla on oikeus määrätä työttömyysvakuutusmaksun ennakko työnantajaa kuulematta siten, että ennakko perustuu työnantajan kuluvaan ja edellisten vuosien työttömyysvakuutusmaksujen perusteena oleviin palkkasummiin, 22 ja 22 a §:n nojalla saatuihin palkkatietoihin, yleiseen palkkakehitykseen ja työnantajan ilmoittamiin tietoihin. Ennakon on vastattava mahdollisimman tarkoin maksuvelvollisen työn-

antajan ja palkansaajan 18 §:ssä säädettyä maksuvelvollisuuden lopullista määrää.

21 d §

Työttömyysvakuutusmaksun määrääminen arvioimalla

Työttömyysvakuutusrahasto voi määrätä 18 §:n mukaisen työnantajan ja palkansaajan työttömyysvakuutusmaksun arvioimalla, jos työnantaja ei ole ilmoittanut palkkasummaa 21 b §:n mukaisesti tai jos työnantajan ilmoittama palkkasumma on liian pieni käytettäessä perusteena työttömyysvakuutusrahaston 22 tai 22 a §:n perusteella saamia ja sen käytössä olevia muita, työnantajan palkanmaksua ja muuta toimintaa koskevia tietoja.

työnantaja sekä valtion kirjanpitoyksikkö ja liikelaitos, jonka irtisanomisvuotta edeltäneen vuoden työttömyysvakuutusmaksun perusteena ollut palkkasumma tai sitä vastaava valtion kirjanpitoyksikön tai liikelaitoksen palkkasumma on vähintään 1 990 500 euroa, jos:

1) työsuhteen irtisanomisesta tai työntekijän lomauttamisesta johtuva työttömyys jatkuu niin, että henkilölle syntyy oikeus työttömyysturvalain 6 luvun 9 §:n 1 momentin mukaisiin lisäpäiviin; tai

2) henkilöllä työsuhteen irtisanomisesta johtuva 60 vuoden iän täyttämisen jälkeen alkanut oikeus työttömyyspäivärahaan jatkuu hänen täytettyään 63 vuotta tai hän on alkanut saada vanhuuseläkettä 62 vuotta täytettyään ja työttömyyspäiväraha on jatkunut vanhuuseläkkeelle siirtymiseen saakka.

21 e §

Tasausmaksun ja ennakonpalautuksen korko

Korkoa ei peritä maksamattoman ennakon johdosta perittävästä viivästyskorosta.

21 j §

Maksujen ulosottokelpoisuus

Tässä laissa säädetty työttömyysvakuutusmaksu ja 21 i §:n mukainen viivästyskorko ovat suoraan ulosottokelpoisia. Niiden perimisestä säädetään verojen ja maksujen täytäntöönpanosta annetussa laissa (706/2007).

24 §

Maksuvelvollisuus

Työttömyysturvan omavastuumaksun on velvollinen maksamaan 12 §:ssä tarkoitettu

24 a §

Omavastuumaksun määrä

Omavastuumaksun perusteena 24 §:n 1 momentin 1 kohdan tarkoittamissa tilanteissa on se etuusmenoa vastaava määrä, joka irtisanotulle tai lomautetulle työntekijälle tulisi ansiopäivärahan suuruisena maksettavaksi siitä lukien, kun hänen oikeutensa lisäpäiviin alkaa, siihen saakka, kunnes hän täyttää 63 vuotta, kuitenkin vähintään yhden vuoden etuusmenoa vastaava määrä.

Omavastuun perusteena 24 §:n 1 momentin 2 kohdassa tarkoitetuissa tilanteissa on se ansiopäivärahan suuruista etuusmenoa vastaava määrä, jolta ajalta irtisanotulle työntekijälle on maksettu työttömyysetuutta työsuhteen päättymisestä siihen saakka, kunnes hän täyttää 63 vuotta.

Täysimääräinen omavastuumaksu on 90 prosenttia 1 ja 2 momentissa tarkoitettusta etuusmenosta. Täysimääräinen omavastuumaksu peritään, jos yrityksen 24 §:n 1 momentissa tarkoitettu palkkasumma on vähintään 31 848 000 euroa. Jos palkkasumma on tätä pienempi, omavastuumaksu alenee line-

aarisesti siten, että omavastuumaksua ei peritä, jos palkkasumma on enintään 1 990 500 euroa.

24 b §

Omavastuumaksun periminen ja palauttaminen

Työttömyysvakuutusrahasto voi jättää omavastuumaksun perimättä, jos määrä on vähäinen. Työttömyysvakuutusrahasto voi myös jättää omavastuumaksun osittain perimättä, jos työnantajan taloudellinen tilanne on omavastuumaksun perusteena olevan irtisanomisen jälkeen merkittävästi heikentynyt ja omavastuumaksujen täysimääräisen periminen vaarantaisi työnantajan toiminnan jatkumisen.

24 g §

Muutoksenhakuoikeus

Muutoksenhaussa työttömyysvakuutusrahaston antamaan päätökseen noudatetaan soveltuvin osin, mitä työttömyysturvalain 12 luvun 1 §:n 2 momentissa sekä 4 ja 5—7 §:ssä säädetään. Lisäksi muutoksenhaussa työttömyysvakuutusrahaston tämän lain 24 c §:n perusteella antamaan päätökseen noudatetaan mitä työttömyysturvalain 12 luvun 8 §:ssä säädetään.

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuu-
ta 20 .

Omavastuumaksuun, joka maksetaan ennen vuotta 1957 syntyneen työntekijän työsuhteen päättymisen johdosta, sovelletaan tämän lain voimaan tullessa voimassa ollutta 24 a §:n 3 momenttia.

2.

Laki**työttömyyskassalain 25 §:n muuttamisesta**

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan työttömyyskassalain (603/1984) 25 §:n 1 momentti, sellaisena kuin se on laissa 1190/2009, seuraavasti:

25 §

Yrittäjäkassan maksamien etuuksien rahoitus

Valtionosuutena maksetaan yrittäjäkassan työttömyysturvalain 5 luvun 7 §:n nojalla maksamista päivärahoista työttömyysturvalain mukaista peruspäivärahaa ja lapsikorotusta vastaava määrä. Lomautusajalta ja työn-

teon keskeytysajalta työttömyysturvalain 2 luvun 7 §:n 1 momentin 5 ja 6 kohdan nojalla maksettuihin ansiopäivärahoihin ei kuitenkaan makseta valtionosuutta.

Tämä laki tulee voimaan _____ päivänä
kuuta 20 .

Helsingissä 31 päivänä lokakuuta 2013

Pääministerin estyneenä ollessa, ulkoasiainministeri

ERKKI TUOMIOJA

Sosiaali- ja terveysministeri *Paula Risikko*

*Liite
Rinnakkaistekstit*

1.

Laki

työttömyysetuuksien rahoituksesta annetun lain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti

kumotaan työttömyysetuuksien rahoituksesta annetun lain (555/1998) 22 h ja 26 c §, sellaisina kuin ne ovat, 22 h § laissa 278/2009 ja 26 c § laissa 1026/2010, sekä

muutetaan 18 §:n 1—4 momentti, 21 a §:n 1 momentti, 21 d §:n 1 momentti, 21 e §:n 3 momentti, 21 j §, 24 §:n 1 momentti, 24 a §, 24 b §:n 3 momentti ja 24 g §:n 3 momentti, sellaisina kuin ne ovat, 18 §:n 1—4 momentti laissa 626/2012, 21 a §:n 1 momentti, 21 d §:n 1 momentti, 21 e §:n 3 momentti, 21 j § ja 24 g §:n 3 momentti laissa 542/2012, 24 §:n 1 momentti laissa 1026/2010, 24 a § laissa 1352/2007 ja 24 b §:n 3 momentti laissa 1301/2002, seuraavasti:

Voimassa oleva laki

Ehdotus

18 §

18 §

Työttömyysvakuutusmaksujen määrä

Työttömyysvakuutusmaksujen määrä

Palkansaajan työttömyysvakuutusmaksu vuonna 2013 on 0,60 prosenttia palkasta. Työnantajan työttömyysvakuutusmaksu on porrastettu työnantajan maksaman palkkasumman mukaan siten, että vuonna 2013 se on 0,80 prosenttia palkasta palkkasumman 1 990 500 euroon asti ja sen ylittävältä osalta 3,20 prosenttia palkasta.

Yrityksen osaomistajan palkansaajan työttömyysvakuutusmaksu vuonna 2013 on 0,20 prosenttia palkasta ja yrityksen osaomistajasta maksettava työnantajan työttömyysvakuutusmaksu on 0,80 prosenttia palkasta.

Valtion liikelaitoksen työttömyysvakuutusmaksu vuonna 2013 on 0,80 prosenttia liikelaitoksen liiketoiminnasta maksamien palkkojen yhteismäärästä palkkasumman 1 990 500 euroon asti ja sen ylittävältä osalta 2,05 prosenttia palkasta.

Yliopistolain (558/2009) 1 §:ssä tarkoitetun

Palkansaajan työttömyysvakuutusmaksu vuonna 2014 on 0,50 prosenttia palkasta. Työnantajan työttömyysvakuutusmaksu on porrastettu työnantajan maksaman palkkasumman mukaan siten, että vuonna 2014 se on 0,75 prosenttia palkasta palkkasumman 1 990 500 euroon asti ja sen ylittävältä osalta 2,95 prosenttia palkasta.

Yrityksen osaomistajan palkansaajan työttömyysvakuutusmaksu vuonna 2014 on 0,19 prosenttia palkasta ja yrityksen osaomistajasta maksettava työnantajan työttömyysvakuutusmaksu on 0,75 prosenttia palkasta.

Valtion liikelaitoksen työttömyysvakuutusmaksu vuonna 2014 on 0,75 prosenttia liikelaitoksen liiketoiminnasta maksamien palkkojen yhteismäärästä palkkasumman 1 990 500 euroon asti ja sen ylittävältä osalta 1,95 prosenttia palkasta.

Yliopistolain (558/2009) 1 §:ssä tarkoitetun

yliopiston työttömyysvakuutusmaksu vuonna 2013 on 0,80 prosenttia palkasta palkkasumman 1 990 500 euroon asti ja sen ylittävältä osalta 2,35

yliopiston työttömyysvakuutusmaksu vuonna 2014 on 0,75 prosenttia palkasta palkkasumman 1 990 500 euroon asti ja sen ylittävältä osalta 2,35 prosenttia palkasta.

21 a §

Ennakon määrääminen ja muuttaminen

Työttömyysvakuutusrahastolla on oikeus määrätä työttömyysvakuutusmaksun ennakko vakuutusvuoden aikana työnantajaa kuulematta siten, että ennakko perustuu työnantajan kuluvan ja edellisten vuosien työttömyysvakuutusmaksujen perusteena oleviin palkkasummiin, 22 ja 22 a §:n nojalla saatuihin palkkatietoihin, yleiseen palkkakehitykseen ja työnantajan ilmoittamiin tietoihin. Ennakon on vastattava mahdollisimman tarkoin maksuvelvollisen työnantajan ja palkansaajan 18 §:ssä säädettyä maksuvelvollisuuden lopullista määrää.

21 a §

Ennakon määrääminen ja muuttaminen

Työttömyysvakuutusrahastolla on oikeus määrätä työttömyysvakuutusmaksun ennakko työnantajaa kuulematta siten, että ennakko perustuu työnantajan kuluvan ja edellisten vuosien työttömyysvakuutusmaksujen perusteena oleviin palkkasummiin, 22 ja 22 a §:n nojalla saatuihin palkkatietoihin, yleiseen palkkakehitykseen ja työnantajan ilmoittamiin tietoihin. Ennakon on vastattava mahdollisimman tarkoin maksuvelvollisen työnantajan ja palkansaajan 18 §:ssä säädettyä maksuvelvollisuuden lopullista määrää.

21 d §

Työttömyysvakuutusmaksun määrääminen arvioimalla

Työttömyysvakuutusrahasto voi määrätä 18 §:n mukaisen työnantajan työttömyysvakuutusmaksun arvioimalla, jos työnantaja ei ole ilmoittanut palkkasummaa 21 b §:n mukaisesti tai jos työnantajan ilmoittama palkkasumma on liian pieni käytettäessä perusteena työttömyysvakuutusrahaston 22 tai 22 a §:n perusteella saamia ja sen käytössä olevia muita, työnantajan palkanmaksua ja muuta toimintaa koskevia tietoja.

21 d §

Työttömyysvakuutusmaksun määrääminen arvioimalla

Työttömyysvakuutusrahasto voi määrätä 18 §:n mukaisen työnantajan ja palkansaajan työttömyysvakuutusmaksun arvioimalla, jos työnantaja ei ole ilmoittanut palkkasummaa 21 b §:n mukaisesti tai jos työnantajan ilmoittama palkkasumma on liian pieni käytettäessä perusteena työttömyysvakuutusrahaston 22 tai 22 a §:n perusteella saamia ja sen käytössä olevia muita, työnantajan palkanmaksua ja muuta toimintaa koskevia tietoja.

21 e §

Tasausmaksun ja ennakonpalautuksen korko

Korkoa ei peritä maksunkorotuksesta eikä maksamattoman ennakon johdosta perittävästä viivästyskorosta.

21 j §

Maksujen ulosottokelpoisuus

Tässä laissa säädetty työttömyysvakuutusmaksu ja työttömyysvakuutusmaksun korotus ovat suoraan ulosottokelpoisia. Niiden perimisestä säädetään verojen ja maksujen täytäntöönpanosta annetussa laissa (706/2007).

22 h §

Työttömyysvakuutusrahaston oikeus tietojen oma-aloitteiseen luovuttamiseen

Työttömyysvakuutusrahastolla on oikeus sen lisäksi, mitä viranomaisten toiminnan julkisuudesta annetussa laissa säädetään, salassapitosäännösten ja muiden tiedon saantia koskevien rajoitusten estämättä antaa omasta aloitteestaan palkkasumma- ja työttömyysvakuutusmaksutietoja työttömyysvakuutusmaksuvelvollista työnantajaa koskevine tunniste-tietoineen:

1) lakisäateisen tapaturmavakuutuksen toimeenpanosta huolehtivalle vakuutuslaitokselle ja Tapaturmavakuutuslaitosten liitolle niiden laissa säädettyjen työttömyysvakuutusta tai tapaturmavakuutusta koskevien tehtävien hoitamiseksi, jos on syytä epäillä, että laissa vakuuttamis- tai maksuvelvolliseksi säädetty työnantaja tai muu maksuvelvollinen ei ole täyttänyt lakiin perustuvaa vakuuttamisvelvollisuuttaan tai siihen taikka lakiin perustuvaa maksuvelvollisuuttaan taikka velvollisuuttaan antaa työttömyysvakuutusmaksun tai tapaturmavakuutusmaksun määräämiseksi ja perimiseksi tarvittavia tietoja;

2) Eläketurvakeskukselle ja lakisäateistä vakuutusta toimeenpanevalle eläkelaitokselle sille laissa säädettyjen tehtävien hoitamiseksi,

21 e §

Tasausmaksun ja ennakonpalautuksen korko

Korkoa ei peritä maksamattoman ennakon johdosta perittävästä viivästyskorosta.

21 j §

Maksujen ulosottokelpoisuus

Tässä laissa säädetty työttömyysvakuutusmaksu ja 21 i §:n mukainen viivästyskorko ovat suoraan ulosottokelpoisia. Niiden perimisestä säädetään verojen ja maksujen täytäntöönpanosta annetussa laissa (706/2007).

(kumotaan)

Voimassa oleva laki

jos on syytä epäillä, että laissa vakuuttamisvelvolliseksi säädetty työnantaja tai muu vakuuttamisvelvollinen ei ole täyttänyt lakiin perustuvaa vakuuttamis- tai maksuvelvollisuuttaan;

3) Verohallinnolle, jos tiedot ovat välttämättömiä sille ennakkoperintälaissa säädetyn valvontavelvollisuuden täyttämiseksi silloin, jos on syytä epäillä, että työnantaja ei ole täyttänyt ennakonpidätysvelvollisuuttaan.

Tämän pykälän nojalla saatuja salassa pidettäviä tietoja voidaan antaa edelleen rikosten selvittämistä ja syytteenpanoa varten. Tiedot tulee hävittää heti, kun niitä ei tarvita.

24 §

Maksuvelvollisuus

Työttömyysturvan omavastuumaksun on velvollinen maksamaan 12 §:ssä tarkoitettu työnantaja sekä valtion tilivirasto ja liikelaitos, jonka irtisanomisvuotta edeltäneen vuoden työttömyysvakuutusmaksun perusteena ollut palkkasumma tai sitä vastaava valtion tiliviraston tai liikelaitoksen palkkasumma on vähintään 1,5 miljoonaa euroa, jos:

1) työsuhteen irtisanomisesta johtuva työttömyys jatkuu niin, että henkilölle syntyy oikeus työttömyysturvalain 6 luvun 9 §:n 2 tai 3 momentin mukaisiin lisäpäiviin; tai

2) vuonna 1950 tai sen jälkeen syntyneellä henkilöllä työsuhteen irtisanomisesta johtuva 60 vuoden iän täyttämisen jälkeen alkanut oikeus työttömyyspäivärahaan jatkuu hänen täytettyään 63 vuotta tai hän on alkanut saada vanhuuseläkettä 62 vuotta täytettyään ja työttömyyspäiväraha on jatkunut vanhuuseläkkeelle siirtymiseen saakka.

24 a §

Omavastuumaksun määrä

Omavastuumaksun perusteena 24 §:n 1 momentin 1 kohdan tarkoittamissa tilanteissa on se etuusmenoa vastaava määrä, joka ir-

24 §

Maksuvelvollisuus

Työttömyysturvan omavastuumaksun on velvollinen maksamaan 12 §:ssä tarkoitettu työnantaja sekä valtion *kirjanpitoyksikkö* ja liikelaitos, jonka irtisanomisvuotta edeltäneen vuoden työttömyysvakuutusmaksun perusteena ollut palkkasumma tai sitä vastaava valtion *kirjanpitoyksikön* tai liikelaitoksen palkkasumma on vähintään 1 990 500 euroa, jos:

1) työsuhteen irtisanomisesta *tai työntekijän lomauttamisesta* johtuva työttömyys jatkuu niin, että henkilölle syntyy oikeus työttömyysturvalain 6 luvun 9 §:n 1 momentin mukaisiin lisäpäiviin; tai

2) henkilöllä työsuhteen irtisanomisesta johtuva 60 vuoden iän täyttämisen jälkeen alkanut oikeus työttömyyspäivärahaan jatkuu hänen täytettyään 63 vuotta tai hän on alkanut saada vanhuuseläkettä 62 vuotta täytettyään ja työttömyyspäiväraha on jatkunut vanhuuseläkkeelle siirtymiseen saakka.

24 a §

Omavastuumaksun määrä

Omavastuumaksun perusteena 24 §:n 1 momentin 1 kohdan tarkoittamissa tilanteissa on se etuusmenoa vastaava määrä, joka

tisanotulle työntekijälle tulisi ansiopäivärahan suuruisena maksettavaksi siitä lukien, kun hänen oikeutensa lisäpäiviin alkaa, siihen saakka, kunnes hän täyttää 63 vuotta, kuitenkin vähintään yhden vuoden etuusmenoa vastaava määrä.

Ostavastuun perusteena 24 §:n 1 momentin 2 kohdassa tarkoitetuissa tilanteissa on se ansiopäivärahan suuruista etuusmenoa vastaava määrä, jolta ajalta irtisanotulle työntekijälle on maksettu työttömyysetuutta työsuhteen päättymisestä siihen saakka, kunnes hän täyttää 63 vuotta.

Täysimääräinen omavastuumaksu on 80 prosenttia 1 ja 2 momentissa tarkoitettusta etuusmenosta. Täysimääräinen omavastuumaksu peritään, jos yrityksen 24 §:n 1 momentissa tarkoitettu palkkasumma on vähintään 24,0 miljoonaa euroa. Jos palkkasumma on tätä pienempi, omavastuumaksu alenee lineaarisesti siten, että omavastuumaksua ei peritä, jos palkkasumma on enintään 1,5 miljoonaa euroa.

24 b §

Ostavastuumaksun periminen ja palauttaminen

Työttömyysvakuutusrahasto voi jättää omavastuumaksun perimättä, jos määrä on vähäinen.

24 g §

Muutoksenhakuoikeus

Muutoksenhaussa työttömyysvakuutusrahaston antamaan päätökseen noudatetaan soveltuvin osin, mitä työttömyysturvalain 12 luvun 1 §:n 2 momentissa sekä 4, 5 ja 7

irtisanotulle tai lomautetulle työntekijälle tulisi ansiopäivärahan suuruisena maksettavaksi siitä lukien, kun hänen oikeutensa lisäpäiviin alkaa, siihen saakka, kunnes hän täyttää 63 vuotta, kuitenkin vähintään yhden vuoden etuusmenoa vastaava määrä.

Ostavastuun perusteena 24 §:n 1 momentin 2 kohdassa tarkoitetuissa tilanteissa on se ansiopäivärahan suuruista etuusmenoa vastaava määrä, jolta ajalta irtisanotulle työntekijälle on maksettu työttömyysetuutta työsuhteen päättymisestä siihen saakka, kunnes hän täyttää 63 vuotta.

Täysimääräinen omavastuumaksu on 90 prosenttia 1 ja 2 momentissa tarkoitettusta etuusmenosta. Täysimääräinen omavastuumaksu peritään, jos yrityksen 24 §:n 1 momentissa tarkoitettu palkkasumma on vähintään 31 848 000 euroa. Jos palkkasumma on tätä pienempi, omavastuumaksu alenee lineaarisesti siten, että omavastuumaksua ei peritä, jos palkkasumma on enintään 1 990 500 euroa.

24 b §

Ostavastuumaksun periminen ja palauttaminen

Työttömyysvakuutusrahasto voi jättää omavastuumaksun perimättä, jos määrä on vähäinen. Työttömyysvakuutusrahasto voi myös jättää omavastuumaksun osittain perimättä, jos työnantajan taloudellinen tilanne on omavastuumaksun perusteena olevan irtisanomisen jälkeen merkittävästi heikentynyt ja omavastuumaksujen täysimääräisen periminen vaarantaisi työnantajan toiminnan jatkumisen.

24 g §

Muutoksenhakuoikeus

Muutoksenhaussa työttömyysvakuutusrahaston antamaan päätökseen noudatetaan soveltuvin osin, mitä työttömyysturvalain 12 luvun 1 §:n 2 momentissa sekä 4 ja 5—7

Voimassa oleva laki

Ehdotus

§:ssä säädetään. Lisäksi muutoksenhaussa työttömyysvakuutusrahaston tämän lain 24 c §:n perusteella antamaan päätökseen noudatetaan mitä työttömyysturvalain 12 luvun 8 §:ssä on säädetty.

§:ssä säädetään. Lisäksi muutoksenhaussa työttömyysvakuutusrahaston tämän lain 24 c §:n perusteella antamaan päätökseen noudatetaan mitä työttömyysturvalain 12 luvun 8 §:ssä säädetään.

26 c §

Palkkasummarajojen tarkistaminen palkkakertoimella

Edellä 24 §:n 1 momentissa ja 24 a §:n 3 momentissa mainitut palkkasummat tarkistetaan vuosittain työntekijän eläkelain 96 §:n 1 momentissa tarkoitetulla palkkakertoimella. Palkkasummat vastaavat palkkakertoimen arvoa yksi (1,000) vuonna 2004.

(kumotaan)

Tämä laki tulee voimaan _____ päivänä
kuuta 20 .

Omavastuumaksuun, joka maksetaan ennen vuotta 1957 syntyneen työntekijän työsuhteen päättymisen johdosta, sovelletaan tämän lain voimaan tullessa voimassa ollutta 24 a §:n 3 momenttia.

2.

Laki**työttömyyskassalain 25 §:n muuttamisesta**

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan työttömyyskassalain (603/1984) 25 §:n 1 momentti, sellaisena kuin se on laissa 1190/2009, seuraavasti:

Voimassa oleva laki

Ehdotus

25 §

25 §

Yrittäjäkassan maksamien etuuksien rahoitus

Yrittäjäkassan maksamien etuuksien rahoitus

Valtionosuutena maksetaan yrittäjäkassan työttömyysturvalain 5 luvun 7 §:n nojalla maksamista päivärahoista työttömyysturvalain mukaista peruspäivärahaa ja lapsikorotusta vastaava määrä.

Valtionosuutena maksetaan yrittäjäkassan työttömyysturvalain 5 luvun 7 §:n nojalla maksamista päivärahoista työttömyysturvalain mukaista peruspäivärahaa ja lapsikorotusta vastaava määrä. *Lomautusajalta ja työnteon keskeytysajalta työttömyysturvalain 2 luvun 7 §:n 1 momentin 5 ja 6 kohdan nojalla maksettuihin ansiopäivärahoihin ei kuitenkaan makseta valtionosuutta.*

Tämä laki tulee voimaan _____ päivänä
kuuta 20 .